

Een opkomende populatie ontsnapte Senegalpapegaaien in de vrije natuur

Senegalpapegaai in de omgeving van Hotel Savelberg op 10 maart 2009.

Foto: M. van de Reep.

Martin van de Reep

In eerdere berichtgevingen – zie *het Vogeljaar* 55(2) en *het Vogeljaar* 56(6) – is melding gemaakt van een zich vestigende populatie van ontsnapte Senegalpapegaaien ofwel ‘Bonte Boertjes’ *Poicephalus senegalus* (L.) in Voorburg. In 2008 was de vrij vliegende populatie aangegroeid tot acht exemplaren. Interessant om te volgen was dus het verdere verloop ten aanzien van de slaappleatskeuze bij een groeiende populatie. Ook was het de vraag of de eerste jongen in 2010 deel zouden nemen aan het broedproces. Zoals eerder vermeld bestond de groep uit twee families. Zie Tabel 1 voor de samenstelling en leeftijden van de jongen.

Na twee maanden zijn er op de gezamenlijke slaappleats van deze Senegalpapegaaien nog maar zeven papegaaitjes aanwezig.

Ze slapen nog steeds onder de nesten van kraaien en Eksters. In de buurt zijn drie van deze nesten aanwezig. Nog een maand later is het aantal papegaaitjes teruggelopen naar zes maar de slaappleats is nog dezelfde gebleven.

In juli 2008 is het aantal zelfs teruggelopen naar vijf exemplaren. Omdat er één exemplaar is dat overdag een eigen route volgt en

de overige vier gezamenlijk optrekken lijkt er van Paar 1 nog een viertal vogels over te zijn en van Paar 2 nog maar één vogel.

In augustus 2008 worden er geen broedpogingen waargenomen, zodat de conclusie gerechtvaardigd lijkt dat beide vrouwtjes niet meer aanwezig zijn.

De populatie is dus met drie vogels afgenomen en er is geen nieuwe aanwas geconstateerd.

In februari 2009 zijn er nog maar vier vogels aanwezig: te weten een groep van drie vogels en een afzonderlijk vliegend exemplaar. De oude slaappleats is nu niet meer in gebruik en de papegaaien slapen in een populier van 22 m hoog, dicht tegen de stam ieder op een restant van een afgebroken tak. Ook dit jaar is er geen nieuwe aanwas en in december wordt er wederom een individu uit

Paar	Adult	Jongen
1	2	2 uit 2006 + 1 uit 2007.
2	2	1 uit 2007

Tabel 1 – Samenstelling van de families.

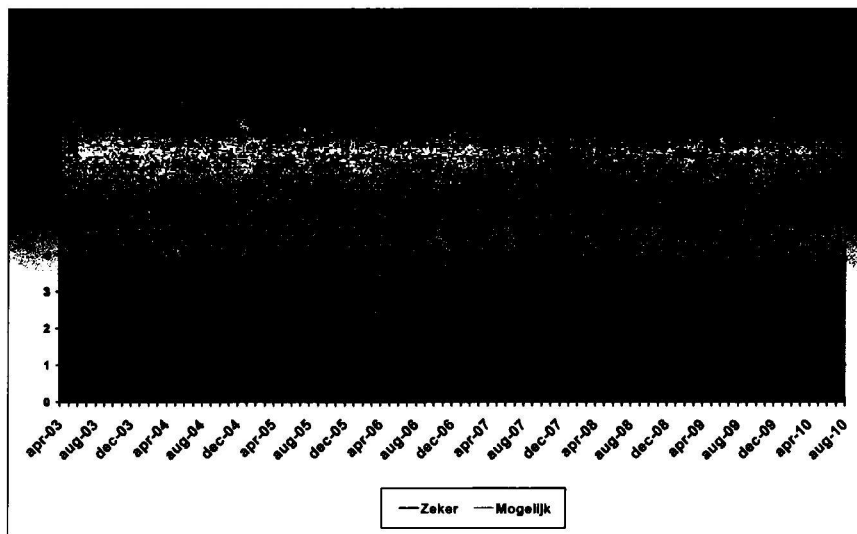

Een paartje Senegalpapegaaien bij de nestholte.

Foto: M. van de Reep.

de groep van het eerste broedpaar vermist. In het najaar van 2009 kiezen de overgebleven Bonte Boertjes een nieuwe slaappleats. Deze keer is het een populier waarvan de takken heel dicht tegen de stam aan groeien.

Als de papegaaitjes de slaapboom in kruipen zijn ze door de dicht op elkaar staande takken dan ook niet meer te bekijken. Ook in februari 2010 wordt er weer één exemplaar minder waargenomen. In deze

Figuur 1 - Aantalsontwikkeling van Senegalpapegaaien in Voorburg.

Met zijn achten op een balkonhek.

Foto: M. van de Reep.

periode worden er ook meldingen ontvangen van twee Bonte Boertjes in een nabijgelegen park zodat even wordt gedacht dat er twee papegaaitjes zijn die zich hebben afgescheiden van de rest. Er zijn dus nog maar twee vogels op de slaappleats aanwezig. Er wordt echter niet uitgesloten dat twee vogels een ander territorium hebben opgezocht, omdat dit jaar de jongen uit 2006 geslachtsrijp zouden kunnen zijn. In april 2010 wordt echter vastgesteld dat één van de twee overgebleven vogels ten prooi is gevallen aan een Sperwer (melding de heer en mevrouw K.). Op de slaappleats is dan nog maar één vogel aanwezig. In de nabije omgeving zijn geen Bonte Boertjes meer waargenomen. Ondanks verwoede pogingen van de Senegalpapegaai om het aan te leggen met een Halsbandparkiet denk ik dat dit het einde is van de populatie Bonte Boertjes te Voorburg.

■ M. van de Reep, Voorburg, e-mail: reepos@casema.nl.

Conclusie

Na het ontstaan in 2008 van een kleine vrij vliegende populatie Bonte Boertjes is een maximumaantal van acht vogels bereikt die elkaar elke nacht opzochten om gezamenlijk te slapen. In de loop van de tijd is er een verandering opgetreden in het type slaappleats. De keuze van de slaappleats is dus dicht tegen de stam van de slaapboom, dit in tegenstelling tot de Halsbandparkieten die meer verspreid in de buitenste takken van de slaapboom gaan zitten.

Na een probleemloze start is er na 2008 een afname door predatie geconstateerd rond april. Hierbij is éénmaal geconstateerd dat een Sperwer de dader was.

Waarschijnlijk is door gebrek aan vrouwelijke exemplaren het broedproces na twee jaar geëindigd. Voor zover bekend was er in 2010 geen sprake meer van een populatie.